

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den köztemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybcske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólítások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. : : :
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybcskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 134. szám.

Kedd, június 16.

A politikai helyzet.

— Fővárosi levelezőnkől. —

Budapest, jun. 16.

A politikai élet horizontján ismét viharfelhők tornyosulnak. A közigazgatás államosítása az a villanyszikra, amely könnyen lángrobbanthatja a kedélyeket.

Az utóbbi napok politikai eseményei mind azt látszanak igazolni, hogy a kormány és többség megingathatatlan abban az elhatározásban, hogy nem áll meg a kezdett munka feletjén, hanem lelkiismeretbeli kötelességének tartja, hogy a királlyal és a nemzettel szemben vállalt kötelezettségének minden tekintetben eleget tegyen s az ellenzéki oldalakról jövő intrikával és támadásokkal szemben is helytálljon.

A Sándor János belügyminiszter által beterjesztett közigazgatási javaslatok olyan természetűek, hogy azokra az ország egzszteneiális szempontjából feltétlen szükség van. Az igazság minden lényegével ellenkezik az ellenzéknek az a ráfogása, hogy a javaslat megszünteti a vármegyék önkormányzatát.

Ha az ellenzék lát hibákat a javaslatban, mondjon nyugodt, tárgyilagos bírálatot a javaslatról s igyekezzék annak szerinte való hibáira irányítani a kormány figyelmét.

Csak hogy éppen az a baj, hogy az egész ellenzék ha résztvesz a Ház tanácskozásában, nem a bírálatért teszi, hanem azért, hogy megint botrányt csináljon.

Az elmúlt napokban elhangzott politikai nyilatkozatokból megállapítható, hogy a kormány és többség a sürgősen megalkotandó javaslatok közé sorozta a közigazgatás államosításáról szóló javaslatot, viszont az ellenzék vezérei már előre bejelentették, hogy a javaslatok tárgyalásánál az ellenzék is részt fog venni.

A kormány tagjai meg vannak arról győződve, hogy ezt a nagy reformot még az ősz előtt le kell tárgyalni s a többség, mely a mainál sokkal súlyosabb viszonyok között is híven kitartott a kormány mellett, az utolsó nagy parlamenti mér-

közésben nem fogja föléje helyezni a maga kényelmi igényeit a közérdeknek.

A többségi párt hangulata teljesen kielégítő. Lássuk már most az ellenzéki pártok egységét. Az ellenzéki pártokat igen kellemetlen helyzetbe sodorta a radikális párt megalakulása. Az ellenzék vezérei mindent elkövetnek, hogy a szövetséget belső egyenetlenségek meg ne bontsák. Hogy mennyire fog ez sikerülni, azt majd a közel jövő fogja megmutatni.

Egyelőre tehát úgy áll a helyzet, hogy van egy erős, teljesen egységes kormányzó párt, amelyet semmiféle ugratásokkal megbontani nem sikerült s van egy egységesnek hirdetett ellenzék, amely látszatra egységes ugyan, de amelynek összetétele nagyon is igazolni látszik azt a feltevést, hogy a közel jövőben elemeire fog szétbomlani s nem egymással, hanem egymás ellen fognak küzdeni, nagy gaudiumára mindazoknak, akik már előre látták a koalált pártoknak egymással szemben való feltékenykedését s szervezetüknek természetellenességét.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybcskerek meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Június 16.

Barométer súlyed 751.0. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 23.6 C°. Hőmérséklet: maximum 15-én 27.1 C°, min. ma reggel 13.4 C°. Csapadék — harmat. Felhőzet Cu5. Szélirány és erősség N2. Jöslat a következő 24 órára: Melegebb, elvélve esapadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctől reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctől; felhőzet: Ci = firtősfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránnyfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Gyermektanulmányi kiállítás Nagybcskerek.** A Délmagyarországi Tanítóegylet ezidei nyári nagy- és közgyűlésével kapcsolatosan tudvalevőleg nagyobb szabású gyermektanulmányi kiállítás is lesz a polgári iskola dísz- és rajztermében. A kiállítást rendező bizottság, melynek elnöke Streitmann Antal főgimnáziumi tanár, tegnap megállapi-

totta ennek módját és kereteit. A Délvidéki Tanügyben közölt felhívás folytán több torontál- és temesmegyei iskola és óvoda már eddig is beküldte gyermekrajzait és ösztönszerű munkáit, úgy, hogy a kiállítás gazdagnak ígérkezik. munkákra azonban még mindig szükség van és fog is jönni a vizsgálatok befejezése után. Ezenkívül a Társadalmi Múzeum is ajánlkozott, hogy résztvesz népegészségügyi tárgyaival a kiállításon: Büchler Hugo jegyző már ki is válogatta a megfelelő 7 csoportot (gyermekegészségügy, tisztaság, ruházat és táplálkozás, fertőző betegségek, gümőkór, alkoholizmus, az emberi test szervezete és működése). Résztvesznek továbbá az egylet körén kívül: Urhegyi Alajos budapesti tanítóképzőintézeti tanár, dr. Flóris Aron fővárosi polgári iskolai rajztanár és orvostudor, Biró Sándor miskolci szőlőtanár, dr. Krizsán Gábor kolozsvári igazgató és mások. A gyermektanulmányi kapcsolatosan a gyermektanulmányi irodalmat is bemutatja a szakosztály. Evégből összekötötésbe lépett a Gyermektanulmányi Társaság központjával, mely megküldte a jegyzéket. Ennek alapján a helybeli Mangold Lipót könyvkereskedő cég vállalkozott ezen irodalom beszerzésére és kiállítására. A bizottság a rendezéshez Streitmann Antal elnökön és Büchler Hugón kívül felkérte Melczér Róza és Zachariás Mariska óvónőket, Kiss Mária tanítónőt, Hajdu Szilveszter és Csankó Vilmos tanítókat. Végül elhatározta, hogy Urhegyi Alajost felkéri, hogy módszerét demonstrálólág mutassa be a nagygyűlés keretében.

— **Évzáróünnepély a zárdában.** A Mi-asszonyunkról nevezett iskolánövverek vezetése alatt álló Szathmáry-féle római katolikus leány-tanintézetben pénteken, 1914. évi június hó 26-án délután 3 órakor lesz az évzáróünnepély, melynek sorrendje a következő:

Első csoport: Vocelka E.: „Honfidal”, éneklük az intézet növendékei. Kleffel: „Marsch Wichtelmänner”, zongorán 8 kézre előadják; Demesák Emma, Roos Tini, Zagajcsán Szyivia és Fűrj Erzs. Eichner: „Die Blume”, zongorán előadja Bobek Teresi. A. Rosenau: „Carmen”, zongorán 6 kézre játszzák: Stebestyén Sári, Szeesko Sári és Amend Mariska. Várad Antal: „Leányomnak”, szavalja Kováts Ilonka. Diabelli A.: „Mignon Sonata”, zongorán 4 kézre előadják: Perisics Illike és Fialowski Gizi. E. Bach: „Frühlingserwachen”, zongorán 8 kézre játszzák: Nikolits Buci, Csalogovits Hilda, Mundloch Katia és Haag Istvánka. J. Raff: „Impromptu”, zongorán játszza Hillier Edith. Baka Baitz S.: „A tenger”, dalkeringő, éneklük az intézet növendékei. Langerstádt: „Induló”, zongorán előadják a Krájev-testvérek. Ch. Rummel: „Rondeau” 2 zongorán 6 kézre játszzák: Weisz Boriska, Gál-szécsy Ilona és Schleich Flóra. Költemény: „L'écho merveilleux par Verdun”, szavalja Prandell Margit. Necke: „Un-garisches Genrebild”, zongorán 4 kézre előadják: Steinbach Annikó és Meny-

**„MODIANO” A LEGDRÁGABB
DE
A LEGJOBB!**
Orvosi tanácsra úgy a hívelek
mint a laposkák nyomatlanok, de
minderikben benne van viznyomással
a védjegy és a gyáros aláírása: S. G. Modiano

616(a)—15,5

Főraktár: Strélinger Márk m. kir. dohánygyárudájában.

hátrh Jolán. Reinhard: „Opera-részletek“, zongorán játszsza Schleich Rózi, harmóniumon kíséri Fialowski Mici.

Második csoport: Beethoven: „Isten dicsősége“, éneklék az intézet növendékei. Kücken: „Palonaise“, zongorán 8 kére játszsza: Vuchetich Margit, Schmidt Mariska, Schweitzer Emma és Benceze Matild. Verdi: „Il Trovatore“, zongorán 4 kére előadják: Keller Regina és Schleich Flóra. Maurice F. Egan: „Charity“, szavalja Áts Nagy Mancsi. Ketterer E.: „L'Argentine“, zongorán előadja Benceze Matild. Heller: „Tarantelle“, 2 zongorán 4 kére előadják: Szüts Juliska és Prandell Margit. Duvernoy: „Feu roulant“, 2 zongorán 4 kére játszsza Radoszevlyevits Szmylya és Koválik Aranka. Hamma: „Fantasie“, zongorán előadja Prandell Margit. Hackl N. Lajos: „A békák királya“, daljáték, éneklék az intézet növendékei, szavalja Hajdu Aranka. Mohr: „Rondo brillante“, 2 zongorán 4 kére játszsza: Fialowski Mici és Schleich Rózi. Liszt: „Rapsodia“, zongorán előadja Grubácsky Dóra. „Alkalmi szavalt“, mondja Iwanitza Karola. „Szózat“, Junius hó 27-én délelőtt fél 9 órakor a női keresk. szaktanfolyam vizsgálata.

— **A temesvári országos gazdaggyűlés kirándulása Torontálba.** Holnap, június 17-ikén lesz Temesvárott az országos gazdaggyűlés, amely alkalomból a gazdaggyűlés tagjai június 18-ikára átrándulnak Torontálba. Egy kisebb csoport Zombolyára megy s megegyeztetett ott Csokonics Endre gróf európai hírű mintagazdaságát, míg a gazdák nagyobb része, mintegy 400-an ugyanezen a napon Garabosra randulnak. A tulnyomórészen magyar gazdákból álló kirándulósereg tiszteletére a Torontálvármegyei gazdasági Egyesület tenyészállatkiállítást rendez. Délután a gazdák kocsikra ülnek s azután bemutatják nekik a garabosiak gazdálkodási módszerét és hogy miképpen érték el a garabosi gazdák azokat az eredményeket, amelyeknek az egész község mai létét köszönheti. Az ott nyert tanulságok igen hasznosak lesznek a magyar gazdákra s üdvökre fog válni, ha a Garaboson szerzett tapasztalatokat azután otthon értékesítik.

— **Vizsgák a zárdában.** A Miasszonyunkról nevezett iskolánövérk zárdaiskolájában a vizsgák sorrendje a következő:

Tornavizsga. Szombat, június hó 20-án délután 5 órakor Elnökök: Magyar Pál és dr. Fialowski Béla. Francia és angol nyelv vizsga. Hétfő, június hó 22-én délelőtt. Magyar Pál apát, elnök.

A Népiskolában: I. osztály Hétfő, június hó 22-én délelőtt. Szegfű Sándor elnök. II. osztály. Ugyanazon napon délután. Mayer Rezső elnök. III. osztály. Kedd, június hó 23-án délelőtt. Wégling István elnök. IV. osztály. Ugyanazon napon délután. Krumenacker Ferenc elnök. V—VI. osztály. Szerda, június hó 24-én délelőtt. Steinitzer Géza elnök.

A magánintézetben. Elemi zárdaleányiskola. I—II. osztály. Kedd, június 23-án délelőtt. Haidegger Lajos elnök. III—IV. osztály. Ugyanazon napon délután. Lowiser Mihály elnök. Polgári leányiskola. I. osztály. Szerda, június hó 24-én délelőtt. Harzer József elnök. II. osztály. Ugyanazon napon délután. Lendvay Márton elnök. III. osztály. Csütörtök, június hó 25-én délelőtt. Franz J. L. elnök. IV. osztály. Ugyanazon napon délután. Burget József, dr. Annau Ernő elnökök. Záróünnepély. Péntek, június 26-án délután. Jankó Agoston, dr. Perisics Zoltán elnökök. Június hó 29-én délelőtt 8 és fél órakor a helybeli plébániatemplomban „Téged Isten dicséretünk“ hálaadó istentisztelet lesz.

— **Köszönet.** A Messinger Karolin-féle leánynevelőintézet által rendezett jótékony célú előadás jövedelméből az intézet igazgatósága a Gyermekbarát egyesület részére 100 koronát küldött. A jótékony adományért ezúton mond hálás köszönetet nevezett egyesület elnöksége.

A Torontálmegyei központi hitel-szövetkezet 30 példány ifjúsági művet ajándékozott a róm. kath. népiskola könyvtárának, fogadja ezúton hálás köszönetünket. — Az igazgatóság.

A nagybecskereki r. k. árvaházban

gondozásban részesülő gyermekeket állandóan nagyobb mérvű támogatásban részesíti Messinger Karolin leánynevelő-intézet-tulajdonos, igazgató. A napokban rendezett jótékony célú előadás jövedelméből 250 koronát küldött az árvaház-egyletnek.

A helybeli állami polgári fiúiskola tanári testülete a május havában Budapestre rendezett tanulmányi kirándulásra Kiss Ferenc árvaházi — polgári iskolába járó — fiút ingyen vitte el.

A helybeli mészárosok husvétkor bárányt és pünkösdkor egy negyed borjút küldöttek az árvaházba. A nemes-szívű adományokért az adományozóknak és támogatásáért a tanári testületnek nyilvánosan is hálás köszönetet mond az árvaházegylet választmánya.

— **Vizsgák a Messinger-intézetben.** A Messinger Karolin-féle leánynevelőintézetben az idei évről vizsgák következő sorrendben tartatnak meg; Junius 3., 4., 5. voltak a hitanvizsgák, 9., 10., 12., 13., 15. írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgák a tanfolyamon, 19 d. u. 5 óra tornavizsga, kedvezőtlen idő esetén 21. vagy 22. d. u. 5 óra, 20. d. e. 9 óra zenevizsga, 21. d. e. 11 óra önképzőköri matiné, 22. d. e. I. II. elemi oszt., 22. d. u. III. IV. elemi oszt., 23. d. e. I. polg. oszt., 23. d. u. II. polg. oszt., 24. d. e. III. polg. oszt., 24. d. u. IV. polg. oszt., 25. d. e. tan-testületi értekezlet 29 d. e. 9 óra Te Deum bizonyítványok és értesítők kiosztása.

— **A helybeli áll. polg. fiúiskola rajzkiállítása** f. hó 15-én megnyílt a kézügyesítő (Slójd) munkák kiállításával. A kiállítás f. hó 22-ig tekinthető meg d. e. 8—12-ig, d. u. 3—5-ig. A kiállítás a szülők és tanügybarátok különös figyelmét érdemli meg.

— **A villamos áram szünetlése.** A városi villamni igazgatósága közli, hogy a most folyó telefontelefonmunkák miatt h. naptól kezdve további intézkedésig a városnak a Ferenc József-tér felé eső részén reggel 4 órától 6 óráig a villamosáram szünetelni fog.

— **Pórujárt leányiskolátok.** — A leány megverte a szöktetőket. Nagyki-kindaról írják a következő nem minden napi lányiskolai történetét: A napokban este két szerb legény a Mokriai utcai táncokorsma előtt megragadott egy fiatal leányt, akit a szomszédos utcában rájuk várakozó kocsisok akartak hurcolni. A terv azonban egyáltalán nem sikerült, sőt tragikomikusan végződött, mert a kérdéses fiatal leány, miként később a rendőrségen megállapították, nem is volt olyan nagyon fiatal és mert a leány természetére nézve olyan jól megtermett és oly hatalmas kacsókkal megáldott leányzó volt, hogy igazán nem esodálható, hogy az uszkoesilás balul ütött ki. K. Drága ugyanis, amikor a két legényvonzolni kezdte, tekintve, hogy a sötétben nem tudta megállapítani, hogy kik a rabiátus lovagok, szépen hagyta magát vonzolni. A legközelebbi lámpa világánál azonban rájött, hogy téved, mert nem azok szöktetik, akikre ő gondolt. Erre azután a jóltermett leány nekiesett a két szöktetőnek s azok közül az egyiket úgy megverte, hogy az súlyos sérülést szenvedett, míg a másik szöktető úgy elszaladt, hogy mikor a zajra a rendőrök megjelentek, már messze elfutott s nyomába se tudtak érni.

— **Modern beruházások.** A sokat utazott fürdőközönség, ha gyógyulást vagy üdülést keres, rájön arra, hogy nem az a legjobb fürdő, melyik hangos reklámmal dolgozik, hanem ott fogja magát jól érezni, ahol az igazgatóság modern beruházásokkal szolgálja a vendégkényelmét és higieniai igényeit. Ezen elvet követi a világhírű Lipik-gyógyfürdő.

— **A hálósobák réme,** a poloskák kirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexin“ történetek próbák, beigazolódtak, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: Kollarich- és Czikajló-gyógyszertárakban és a készítőnél „Löcherer Gyula“ gyógyszer-tárában Bártfán.

Sport.

× **Footballmérkőzés.** Vasárnap délután tartotta III. szövetségi bemutató mérkőzését a nagybecskereki „Munkás-képző Testező Köre“ Zombolyán a nálánál sokkalta erősebb „Zombolyai Testgyakorlók Köre“ footballcsapatával. A mérkőzés, dacára a zombolyaiak erősségének, elég kedvezően végződött a becskerekiekre, mert az eredmény a zombolyaiak javára csak 5:0 volt. A revansmérkőzés valószínűleg f. hó 29-én lesz Nagybecskereken a vásártéri sporttelepen, ahol előreláthatólag a Zs. T. K. nem fog ilyen győzelemmel sem levonulni, mert az NMTK. pályája teljesen sima, míg a ZsTK. pályáján 30 cmnyi fű volt, ami a mi játékosainknak szokatlan s nagy hátrányára szolgált. A zombolyai mérkőzésnél a bírói tisztelet Valentin Béla (Temesvár) látta el.

× **Sportélet** címmel Temesvárott hetenként megjelenő sportlap jelent meg dr. Száva y Zoltán szerkesztésében. Az új sportlap a Temesvári Athletika Club és a Temesvári Csónakozó Egyesület hivatalos lapja s pontos és kimerítő képet nyújt az ország sportéletéről, eseményeiről, különös tekintettel Délmagyarországra. A Sportélet eddig megjelent három száma gazdag s kimerítő értesüléseket s jelentéseket tartalmaz. Előfizetési ára félévre 3 korona.

TÁVIRATOK.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE.

Budapest, jun. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtt Beöthy Pál elnöklésével ülést tartott, amelyen néhány apróbb javaslatot tárgyaltak le, majd Sipéki Sándor előadó bizottságának beszámolója a méről szóló javaslatot. A délutáni ülés folyamán föl fog szólni Balogh Jenő igazságügyminiszter is.

A KÖZIGAZGATÁSI REFORM TÁRGYALÁSA.

Budapest, jun. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház folyosóján ma arról folyt az eszmecsere, hogy mikor tárgyalhatja a kormány a közigazgatás reformjáról szóló javaslatokat. Vojnics István báró azt mondta, hogy a tárgyalás időpontja még nincs eldöntve s erre nézve majd csak három nap múlva történik döntés.

AZ ALBÁNIAI ZAVAROK. — DURAZZÓ OSTROMA.

Budapest, jun. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Durazzóból sürgőnnyik: Az csztrák-magyar és oiasz hadihajók

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok
a
kaucsuk sarkok
királya

Gulliver cipő, mert kaucsukból készült

ágyui tegnap este hevesen tüzeltek a fölkélok ellen, akik ismét megtámadták Durazzót.

Budapest, jun. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A Neues Wiener Tagblattnak táviratozzák Durazzóból: Hétfőn egész nap tartott a harc. A tüzéség erősen működött, úgy, hogy estefelé a fölkéloknek vissza kellett vonulni. A fölkélok rendkívül sok halotat és sebesültet vesztek.

Budapest, jun. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Az itteni déli tőzsdén az a hír terjedt el, hogy Durazzó elesett s a fejedelem családjával együtt elmenekült. A hírt a külügyminiszteriumban sem meg nem cáfolták, sem meg nem erősítették.

A TÖRÖK-GÖRÖG VISZÁLY.

Budapest, jun. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Athénből sürgönyzik: Itteni beavatott körökben a háborút elkerülhetőnek tartják. Tegnap délután több óráig tartó minisztertanács volt, amely a helyzettel foglalkozott. A porta válasza még nem érkezett meg.

Budapest, jun. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Frankfurter Zeitung mai konstantinápolyi távirata szerint a porta a legutóbbi görög jegyzékre nem fog válaszolni.

A BARÁT-FEHÉR-PÖR. — A KURIA MEGSEMISÍTETTE A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETÉT.

Budapest, jun. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Kuria ma tárgyalta Fehéri Armin hírlapíró ügyét, aki ellen Barát Armin, a miniszterelnökségi sajtóiroda főnöke, tudvalevőleg rágalmasz miatt pört indított s a törvényszék Fehérit fölmentette. A Kuria ma a törvényszék ítéletét megsemmisítette, kimondván, hogy a törvényszék ítélete tévedésen alapszik, mert mellőzte az egyenlőség elvét s nem rendelte el a bizonyítást mind a két fél kéreése szerint. A Kuria ezért új tárgyalásra utasította a törvényszéket.

PUSZTÍTÓ FELHŐSZAKADÁS ÉS VIHAROK MINDENFELE.

Budapest, jun. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma délelőtt a fővárosban ritkán tapasztalt óriási felhőszakadás volt, úgy, hogy több óráig a forgalmat is megakasztotta. Nagy viharokat és felhőszakadásokat jelentenek azonban egész Nyugat-Európából, különösen Franciaországból, Angliából és Belgiumból.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, jun. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli záratok a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 772.25, Osztrák Hitel 601.50, Koronajáradék 80.05, Osztrák-Magyar Államvasut 684.25, Jelzáloghitelbank 401.50 Leszámitoló Bank 489, Hazai Bank 275, Magyar Bank 488, Kereskedelmi Bank 3570, Rimamurányi 611, Salgótarjáni 681, Általános Kőszénbánya 1103, Közúti Vasut 583.50, Vilamos Vasut 310, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonkint.)

Buza (októberre)	12-98
Buza (1915 áprilisra)	13-12
Rozs (októberre)	9-33
Zab (októberre)	7-84
Tengeri (júliusra)	7-50
Tengeri (augusztusra)	7-65
Tengeri (1915 májusra)	7-35

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1914. évi május hó 1. napjától.

INDUL.

Nagybecskerek pályaudvarról	óra
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6-21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	7-10
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	11-27
Karlova—Szeged délelőtt	10-00
Karlova—Szegedre délután	1-13
Zombolya—Szeged—Budapestre délután	4-00
Pancsovára délután	5-18
Karlova—Szeged—Budapestre este	7-18
Pancsovára délelőtt	8-10

Nagybecskerek-bégap pályaudvarról.

Módos—Temesvárra reggel	3-33
Zombolya—Temesvárra délelőtt	11-31
Szécsány—Módos—Zombolya—Temesvárra reggel	6-35
Antalfalvára reggel	4-30
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2-26
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11-55
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5-25

ÉRKEZIK.

Nagybecskerek pályaudvarra.

Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	6-49
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3-11
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4-50
Budapest—Szeged—Karlováról este	7-17
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este	9-21
Szeged—Karlováról délelőtt	9-24
Temesvár—Zombolyáról délelőtt	9-28
Temesvár—Zombolyáról este	6-33
Pancsováról délelőtt	8-38
Pancsováról este	6-52

Nagybecskerek-bégap pályaudvarra.

Antalfalváról reggel	7-21
Módosról reggel	5-56
Szécsányról este	8-00
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9-31
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4-10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt	8-23

Hirdetések.

A törökbecei járás főszolgabírájától 2837-914. szám. 727-3.1

Pályázati hirdetmény

Torontálvármegye törökbecei járásához tartozó **Aracs** községben újonnan rendszerezett és 300 kor. évi fizetéssel javadalmazott **községi bábai állásra** ezennel pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 27. és 28. §§-ai értelmében kellően felszerelt kérvényüket **folyo évi július hó 10-ig** hozzám nyújtják be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Törökbece, 1914. évi június hó 8-án.

Báró dr. Csávossy Ignác,
főszolgabíró.

Nyomdásztanonc

aki legalább két középiskolát jó eredményre végzett, fizetéssel

azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

553-x-21

Torontálvásárhely község előljáráóságától 1123-914. szám. 728-2.1

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott előljáráóság közhírré teszi, hogy községünk képviselőtestületének 66-913. sz. jogerős határozatával egy **községi óvoda és óvónői lakás építése** határozatván el, ezen építkezési munkálatok biztosítása végett a községi tanácssteremben **folyo hó 27-én délután 3 órakor nyilvános versenytárgyalás** tartatik.

Az építésre vonatkozó tervek, költségvetés és egyéb feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megteudhatók

Az építéshez szükséges összes anyagokat a község adja és szállítja a helyszínére.

A föld-, kőmives-, elhelyező-, ács- és cserépfedési munkálatok cca 5500 koronában vannak előirányozva.

Torontálvásárhely, 1914. évi június hó 11.

Torontálvásárhely község előljáráósága.

„TOMATIN“

a legjobb növénytetőtűrő szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztit.

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3-60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2- K,
egy próbaüveg (1/4 liter) ára 1-20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 I.

Viszontelárusítók kerestetnek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Nagyobb megrendelésnél árengedmény. 435-x-39

A perlaszi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

3040-1914. tlkvi sz. 729-1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Török Lajos és dr. Török Kálmán perlaszi ügyvédek által képviselt Garabosi Takaré- és Hitelegylet mint Rt. végrehajthatónak Belity Arzén és neje Szekezev Emilia botosi lakosok végrehajtható szendevők ellen 3600 korona tőke s jár. erejéig indított végrehajthatási ügyében a tlkvi hatóság Braun Mór és Jakab écskai cég utóajánlata következtében az 1908: XLI. t.-c. 27. §-a értelmében újabb árverést rendel el 3690 korona tőkekövetelés, ennek 1913. évi június hó 30. napjától járó 6% kamatai és 297 korona 46 fillér megállapított per és végrehajthatási költség, valamint a csatlakozóknak kimondott Nagybecskereki takaré- és előlegegylet 1785 korona tőke s jár., Braun Mór és Jakab écskai cég 650 korona tőke s jár., Stadfelder József kárárdi lakos 189 korona 20 fillér tőke s jár., Meng Ferenc botosi lakos 972 kor. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a perlaszi kir. járásbíróság területén levő, Botos községben fekvő s a botosi 1493. sz. betétben felvett: A. + 1. sorsz., 4158. hrsz. 2 hold 1133 □-öl Kurkovácsa és Velike nyive IV. Flur dülöbeni szántóra az utóajánlatot tevő által megajánlott 2750 korona kikiáltási árban.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Botos községhezánál való megtartására 1914. évi június hó 26. napjának délelőtt 9 óráját tűzi ki.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent.

Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígéretet nem tesznek az ingatlant az ajánlattevő által megvettnök kell kijelenteni.

Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni. (1908: XLI. t.-c. 27. §)

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási árnál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908: XLI. t.-c. 26. §-a)

Az árverési szándékozók kötelesek bantpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes érték-papírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bantpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§., 1908: XLI. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bantpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiege-szíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Perlasz, 1914. évi május hó 8. napján.

Bodnár s. k., kir. járásbíró.

Makulaturapapír

olcsó áron kapható

= e lap kiadóhivatalában. =

635-x-8

A csenei járás főszolgabírájától.
2503—914. szám. 704—3.3

Pályázati hirdetmény.

A Torontálmegye csenei járásához tartozó üresedésben levő **csenei körorvosi állásra** pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előirt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei főszolgabíróhoz a **f. év július havának 15-éig** benyujtsák, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A csenei körhöz Csene, Ujvár, Aurelháza, Öregfalva, Tamásfalva és Papd községek tartoznak.

A körorvos évi javadalmazása:

Az 1908: XXXVIII. t.-c. 10. §-ában megállapított 1600 korona kezdőfizetés, 800 koronáig emelkedő, a nyugdíjba is beszámítandó 200—200 korona ötdéves korpótlék, 500 korona lakáspénz, a községi és körorvosok illetményeiről szóló vármegyei szabályrendeletben megállapított rendelési, beteglátogatási és távolsági díjak és 400 korona fuvarátalány.

Csene, 1914. évi június hó 5-én

Ifj. Tullies György
főszolgabíró.

Legjobb, legolcsóbb

szőlőmolyirtószer
„Kochillin“

mert

A KOCHILLIN nem csupán az élő kukacot öli meg, de a petéket is, a molypillét pedig a további peterakástól elriasztja.

A KOCHILLIN teljesen méregmentes, az emberi szervezetre ártalmatlan, a permetezés minden övintézkedés nélkül végezhető.

KOCHILLIN nel minden időszakban, az időjárásra való tekintet nélkül lehet permetezni.

KOCHILLIN nem égeti el a zsenge fűrtöket (mint pl. sokszor a nikotin)

KOCHILLIN nem piszkolja be a fűrtöket (csemegeszőlőnél fontos)

KOCHILLIN a szőlőmoly nyálából szőtt pókhálószerű fonalakat oldja, a fészket elpusztítja és a fészkekben levő hernyót megöli, így a legrejtettebb helyekre is behatol.

A KOCHILLIN lisztharmat (Oidium) ellen is hatásos védelmet nyújt. (Lásd szakvéleményt.)

A KOCHILLIN jól tapad, így a fűrtöket állandóan védi.

A KOCHILLIN 1 kgr.-os csomagokban, kemény téglalakú darabokban állítatik elő. 2 évig is eláll anélkül, hogy ható erejéből veszítene.

A KOCHILLIN vízben könnyen oldódik, üledéket nem hagy, így a permetező csapot el nem zárja.

Ára kilogrammonként 4 korona.
Egy holdra 3—4 kgr. elegendő.

Megrendelhető és bővebb felvilágosítással szolgál a
Gabonakereskedelmi r.-t.
Kochillin osztályánál: Budapest, V., Nádor-utca 20.
Viszontelárusítókat keresünk!!

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

3991—914. tkvi szám. 717—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Dr. Podvinecz Izsó végrehajthatónak Nikolics Gávrá végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 65 korona tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Nagybecskerek városban fekvő s a nagybecskereki 2860. sz. tkvben I. 2. sor, 3090/b/1. hrszámu 292 □-öl beltelekre s a rajta épült 2531. számú házra 2304 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi július hó 6. napján délelőtt 10 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (törvényszék, földszint, 25. ajtószám) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított övadékképes értékpapírosban a kikiáltásnál letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kikiáltásnak átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§-ai, 1908: XXI. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XXI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, 1914. évi április hó 11. napján.

Gojdits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

A csenei járás főszolgabírájától.
2089—914. szám. 706—3.3

Pályázati hirdetmény.

A Torontálmegye csenei járásához tartozó, üresedésben levő **nagyjécsai községi orvosi allásra** pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előirt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei főszolgabíróhoz a **f. év július havának 15-éig** benyujtsák, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

Az 1908: XXXVIII. t.-c. 10. §-ában megállapított 1600 korona kezdőfizetés, 800 koronáig emelkedő és a nyugdíjba is beszámítandó 200—200 kor. ötdéves korpótlék, természetbeni lakás, a községi és körorvosok illetményeiről szóló vármegyei szabályrendeletben megállapított rendelési, beteglátogatási és távolsági díjak, továbbá a halottkémles és a husvizsgálat után szabályrendeletileg megállapított díjak.

Csene, 1914. évi június hó 4-én.

Ifj. Tullies György
főszolgabíró.

Kiadó üzlethelyiség.

Forgalmas utcában, ahol 20 év óta egy jó forgalmu üzlet fennáll, lakás és mellékhelyiségekkel együtt **azonnal kiadó, esetleg örökáron eladó Törökbecsén.**

Bővebbet a háztulajdonosnál:

özv. BRUMMER IGNÁCNÉ
Törökbecse, Kumáni-utca.
714—33

Torontálszécsány község előljáróságától.

967—914. szám.

722—2.1

Árverési hirdetmény.

Torontálszécsány község 4000 katasztrális holdra kiterjedő határában gyakorlandó **vadászati jog** az 1883. évi XX. t.-c. 3. §-a értelmében 1914. évi július hó 25-től 1920. évi július hó 25-ig terjedő hat évre Torontálszécsány községhezánál 1914. évi július hó 2-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni.

Árverési feltételek a községi irodában bármikor betekintheők.

Torontálszécsány, 1914. évi június hó 10-én.

Az előljáróság.

Antalfalvai járás főszolgabírájától.
3271—914. kig. szám. 719—2.1

Árlejtési hirdetmény.

A torontálvásárhely-öbávi vicinális ut 1—8 km. szakaszának kiépítésére a földmunka kivételével, mely elkészült, árlejtést hirdetek. Akik ezen munkálatot elnyerni óhajtják, szíveskedjenek ajánlataikat **f. évi június hó 30-áig** hivatalomnak megküldeni.

A munkálat 30 nap alatt megkezdendő és 1914. évi december hó 31-ig befejezendő.

Az ajánlat a földmunka kivételével a tervben felvett összes munkára teendő.

Az ajánlatban az ajánlati összegnek megfelelő 5% bánatpénz esatolandó.

A munkára vonatkozó terv és költségvetés hivatalomban bármikor betekintheők. Költségvetést kívánatra bárkinek küldök.

Az ajánlattevők 60 napig, az utibizottság döntéséig bánatpénzüikkel kötelezettségben maradnak.

Minden ajánlattevő tartozik saját pecsétjével ellátott, legalább 2 db mintakövet csatolni és a termék helyét megjelölni. A munkálat elnyerője csakis hazai kőanyagot építhet be, a munkára csakis magyar honos műszaki erőt, munkavezetőt és munkásokat alkalmazhat.

A vállalkozó köteles a munkának tartósságáért egy évig jótállani és a letett 5% bánatpénzt 10%-os biztosítékra kiegészíteni.

Az utibizottság fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlati árakra — szabadon választ-hasson.

Az utibizottság a vállalati összeget a vállalati munka műszaki átvétele után nyomban kifizeti.

Antalfalva, 1914. évi június hó 9-én

Zsiross, főszolgabíró

Hirdetéseket jutányos árért közöli a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálmegyeében.